

کرونا هم جان می‌گیرد هم نان

۱۰۰۰ واحد صنفی در طر‌قبه‌شاندیز، تعطیل و۷ هزار کار گر خانه‌نشین شدند

گزارش
<div>میثاق اشراقیان</div>

زمانی که امواج بحران کرونا در اواخر سال ۹۸ به کشور رسید کمتر کسی تصور می کرد که این بیماری بیشتر از سه تا چهار ماه ادامه یابد اما حالا با گذشت بیش از ۱۸ ماه از آغاز این بیماری در کشور بسیاری از مشاغل و کسب و کارها همچنان درگیر و بسیاری تعطیل شده اند از جمله مشاغل و کسب و کارهایی که در این بحران آسیب زیادی دیدند واحدهای صنفی وابسته به گردشگری هستند، این موضوع نشان می دهد کرونا علاوه بر این که جان بسیاری از هموطنان مان را گرفته است نان بسیاری از صاحبان مشاغل را نیز آجر کرده است. در شهرستان طر‌قبه شاندیز که یکی از شهرستان های وابسته به گردشگری است بر اساس اظهارات فرماندار شهرستان، حدود ۷هزار واحد صنفی تعطیل شده و کرونا مجموعه گردشگری چالیدره را به مرز ورشکستگی کشانده است.

● خسارت های کرونا به اصناف شهرستان طر‌قبه شاندیز فرماندار طر‌قبه شاندیز از صدمات و خسارت های بسیار زیاد کرونا بر بدنه اقتصادی و اصناف این شهرستان خبر داد و گفت: با شیوع کرونا به طور میانگین ماهیانه ۲۰ میلیارد تومان به اصناف این شهرستان خسارت وارد می شود و متاسفانه حدود هزار واحد صنفی کسب و کار خود را تعطیل کرده اند و تعطیلی های پیاپی ناشی از شیوع انواع پیک های کرونا، مجموعه چالیدره را به آستانه ورشکستگی کشانده است. به گزارش خراسان رضوی، باهرا بر او راچ گیری کرونا و شروع پیک جدید شاهدوار آمدن آسیب های جبران

ناپذیری به بخش های مختلف جامعه به خصوص به اصنافی هستیم که در حوزه گردشگری فعال هستند و با شیوع هر پیک تازه، باید شاهد بسته شدن کسب و کار و خانه نشین شدن خیل عظیمی از نیروی کاری باشند که در شرایط کرونا در آینده کاری بسیار مبهمی به سر می برند.

● وضعیت مجموعه های مرتب با گردشگری

فرماندار طر‌قبه شاندیز گفت: همکاری اصناف این شهرستان در رعایت محدودیت های ممنوعیت وضع شده از طرف ستاد ملی مقابله با کرونا قابل تقدیر است اما آن چه که از سوی اصناف این شهرستان به آن اعتراض می شود، ساده انگاری و رعایت نکردن ممنوعیت فعالیت انواع مشاغل در پیک های مختلف شیوع کرونا در بین اصناف شهر مشهد است زیرا اگر می خواهیم زنجیره کرونا قطع شود باید اصناف چه در مشهد و چه در این شهرستان مطابق دستورات ستاد کرونا به طور یکسان عمل کنند و تبعیضی در این باره بین اصناف این دو شهرستان وجود نداشته باشد. حسینی با بیان این که به طور میانگین ماهیانه حدود ۲۰ میلیارد تومان به مجموعه اصناف این شهرستان از زمان شیوع کرونا خسارت وارد شده است، تصریح کرد: به طور مثال مجموعه موج های خروشان که حدود دو سال است از تعطیلی کامل آن می گذرد، طبق آن چه به ما گزارش شده حدود ۲۰ میلیارد تومان تنها در آمد تحقق نیافته و خسارت وارد شده است و باید گفت در این رقم خسارت به دست آمده، بیکاری کارکنان و هزینه نگهداری تجهیزات و فرسودگی آن لحاظ نشده است. وی ادامه داد: متاسفانه مجموعه گردشگری و تفریحی چالیدره به علت تعطیلات پیاپی هم اکنون در مرز ورشکستگی قرار دارد، زیرا حتی هنگامی که این مجموعه فعال است با ظرفیت حداقلی خود فعالیت می کند. حسینی در ادامه

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی خراسان رضوی

خود مجبور به فروش خودرو و زمین خود شده اند. نمکیان افزود: به یقین بیکاری هفت هزار کارگر در هر پیک شیوع کرونا آسیب های جبران ناپذیری را به همراه دارد و ما با شیوع هر پیک شاهد شدت گرفتن تبعات ناشی از بیکاری خیل عظیم نیروی کار هستیم و باید هر چه زودتر در این خصوص از سوی مسئولان چاره اندیشی شود. رئیس اتاق اصناف طر‌قبه شاندیز با اشاره به رعایت کامل دستورات ستاد ملی مقابله با کرونا در بین اصناف و رستوران های این شهرستان گفت: یکی از تبعات ناگوار بسته شدن مجموعه رستوران های این شهرستان، وارد شدن آسیب به پهنه طبیعت است زیرا مسافران بسیاری که به این شهرستان می آیند در صورتی که در این مجموعه های گردشگری و رستورانی پوشش داده نشوند، مطمئنا در طبیعت سرازیر خواهند شد و بدون شک به پهنه طبیعت آسیب وارد می شود. نمکیان ادامه داد: از سوی اداره دارایی در خصوص اخذ مالیات و بخشودگی های مالیات ها قول هایی داده شده است اما باید در این خصوص در سطح استان و کشور تصمیم عاجل اتخاذ یا اختیارات بیشتری به اداره امور مالیاتی این شهرستان در خصوص بخشودگی مالیات اصناف داده شود.

به رستوران های این شهرستان مراجعه می کنند علاوه بر صرف غذا تمایل دارند از فضای فرح این اماکن استفاده کنند و اگر بخواهند غذای بیرون بر خریداری کنند، به یقین از نزدیک ترین کترینگ یا رستوران به منزل خود در شهر مشهد برای خرید اقدام می کنند.

● شرایط سخت وام

رئیس اتاق اصناف طر‌قبه شاندیز در خصوص مساعدت های مالی دولت و اختصاص وام به واحدهای صنفی متضرر نیز بیان کرد: ارائه وام برای واحدهای صنفی بزرگ با توجه به شروطی که از طرف بانک ها گذاشته شده است، دست یافتنی نیست و کمتر احد صنفی می تواند این شروط را تامین کند. نمکیان با بیان این که به حدود هفت هزار واحد صنفی در این شهرستان خسارت وارد شده است، اظهار کرد: رستوران های مطرح این شهرستان با هر مشقتی بوده است تاکنون خود را سرپا نگه داشته اند و هر چند تعدادی از نیروهای کار خود را تعدیل کرده اند اما واقعا نگران سرانجام زندگی کارگران خود در صورت تعطیلی رستوران و بیکاری آن ها هستند. وی ادامه داد: تعدادی از مالکان رستوران های بزرگ این شهرستان برای تامین حقوق کارکنان

آنگوزه؛ گیاهی ارزشمند اما مغفول

در صورت ورود شرکت های دانش بنیان، وزارت های بهداشت و درمان و صمت به بحث فراوری این محصول، ارزآوری و درآمدزایی خوبی اتفاق خواهد افتاد

گوید: «فصل برداشت آنگوزه از سال چهارم یا پنجم بستگی به رشد گیاه به مدت سه تا چهار ماه از تیر تا مهر به طول می انجامد و در هر هکتار حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ کیلوگرم صمغ به دست می آید. آنگوزه خراسان از نوع شیرین است. هم اکنون قیمت هر کیلوگرم شیره آنگوزه در کشور بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است که به هندوستان صادر می شود. سطح زیر کشت زراعی آنگوزه در آمار سال ۹۹ به میزان ۱۱۱ هزار و ۲۷۵ هکتار است که اغلب با همکاری اداره کل منابع در تعدادی از شهرستان ها در اراضی شیبدار به صورت دیم اقدام به کشت شده است. شایان ذکر است که بخش اعظم آنگوزه در عرصه طبیعی تولید می شود. تجارت این محصول به صورت خام به کشور هندوستان است و سرمایه گذاری در جهت تولید دارو و صنعت فارماکولوژی به دلیل جلوگیری از خام فروشی ضرورت دارد».

● برای جلوگیری از خام فروشی بخش خصوصی باید وارد عمل شود

محمدعلی امیرفخریان، رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی می گوید: «سیاست وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان توسعه تجارت بر صادرات کالا با ارزش افزوده بالاتر و جلوگیری از خام فروشی است. برای این مهم ابتدا باید صنایع تبدیلی مرتبط ایجاد و سپس با وضع محدودیت و عوارض برای صادرات اقلام خام از آن ها حمایت کرد. البته شایان ذکر است که وزارت جهاد کشاورزی و به ویژه صنایع کشاورزی این وزارت هم در این مهم مسئول هستند که باطبع سیاست های آن ها هم در همین زمینه است. بدیهی است برای انجام این مهم باید بخش خصوصی وارد عمل شود و قطعا دستگاه های مرتبط همکاری و مساعدت لازم را برای آن ها خواهند داشت و در صورت ضرورت می توان از ظرفیت های ایجاد شده مانند ستاد تسهیل برای پیشبرد سریع تر و رفع مشکلات آن ها بهره جست».

وی درباره قاچاق این محصول می گوید: «یکی از راه های صادرات آنگوزه به صورت کالای همراه مسافر است و باید توجه داشت که صادرات از طریق مسافر قاچاق تلقی نمی شود».

رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در پاسخ به این سوال که در بحث نظارت بر صادرات آیا سازمان صمت می تواند ورود کند یا خیر، خاطر نشان می کند: «اصولا بر اساس قانون انتزاع موارد مرتبط با محصولات کشاورزی یا جهاد کشاورزی است اما در صورت بروز مشکلات صادرکنندگان این اقلام می توانند مسائل را با سازمان صمت نیز مطرح کنند تا از طریق کار گروه توسعه صادرات استان که جهاد کشاورزی نیز در آن عضو است بررسی و تصمیمات لازم برای آن اتخاذ شود».

است و خود دامداران روی این موضوع حساسیت دارند بحث قاچاق در استان متغنی است و آماری در بحث تخلف در این حوزه وجود ندارد».

● بین ۶۰ تا ۹۰ دلار ارزش اقتصادی هر کیلوگرم آنگوزه استان

وی با اشاره به ارزش اقتصادی آنگوزه خاطر نشان می کند: «در کشور چهار گونه آنگوزه داریم که به دو نوع تلخ و شیرین تقسیم می شود. نوع تلخ آن در کرمان، کهگیلویه و بویر احمد، هرمزگان و فارس برداشت می شود. در خراسان آنگوزه شیرین تولید می شود که ارزش اقتصادی هر کیلوگرم آن حدود ۸۰ تا ۹۰ دلار است در حالی که آنگوزه تلخ بین ۴۰ تا ۵۰ دلار ارزش دارد. عمده تولیدات ما در نیشابور، کوه سرخ، درگز، قوچان و بخشی از حاشیه های مشهد است. این روزها دامداران و کشاورزان در حال برداشت آنگوزه هستند. فصل برداشت آنگوزه ماه های تابستان است. همزمان که این محصول را برداشت می کنند برای همان سال باید کشت و محافظت را هم انجام دهند. شکاری می افزاید: «من خواهشمندم شرکت های دانش بنیان، بهداشت و درمان و وزارت صمت به بحث فراوری این محصول ارزشمند بپردازند چرا که به دلیل قیمت و ارزش اقتصادی بالا برای کشور ارزآوری دارد و منبع درآمد خوبی برای دامداران می شود».

● مدیر توسعه بازرگانی سازمان جهاد کشاورزی پاسخ گویند

با توجه به این که وزارت جهاد کشاورزی نظارت بر صادرات این محصول را به عهده دارد، برای پیگیری این موضوع از سازمان جهاد کشاورزی استان بارها با حمید جنتی، مدیر توسعه بازرگانی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی تماس گرفتیم، اما وی پاسخی نداد. در نتیجه رایزنی های مکرر خراسان برای شفاف سازی این موضوع به گفت و گو با عباس ابو الفضلی، کارشناس توسعه بازرگانی جهاد کشاورزی استان پرداختیم. وی در این باره بیان می کند: «گیاهان دارویی چون ا مرابع برداشت می شود مسئولیت اش با سازمان منابع طبیعی است و فقط گیاهان زراعی و باغی به عهده جهاد کشاورزی است بنابراین صادرات گیاهان دارویی به وزارتخانه مربوط می شود، اما در استان با منابع طبیعی و آبخیزداری است. این سازمان به برداشت کنندگان پروانه بهره برداری می دهد. بعد از بهره برداری، پروانه حمل می دهد بر اساس میزان تولید هر کیلوگرم حق مالکانه دریافت می کنند که همه این ها با منابع طبیعی است».

● ۱۱۱ هزار هکتار سطح زیر کشت زراعی آنگوزه استان غلام حسین ساربان، معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی درباره گیاه آنگوزه می

چون بستی روی این کار فراهم نیست به همین شکل صادر می شود. در این خصوص وزارت صمت، سازمان غذا و دارو و شرکت های دانش بنیان باید ورود کنند. وزارت صمت و وزارت جهاد کشاورزی سازو کار خاصی انجام نداده است».

● نظارت بر صادرات آنگوزه خارج از اختیارات منابع طبیعی استان است

علی شکاری، معاون فنی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری استان درباره چگونگی نظارت بر صادرات آنگوزه می گوید: «این که محصول در داخل مصرف یا به خارج صادر شود از عهده سازمان جنگل ها خارج است، سازمان جنگل ها فقط وظیفه کنترل و استمرار در بهره برداری را به عهده دارد. صادرات این محصول از عهده منابع طبیعی خارج است و به حوزه هایی مثل وزارت صمت، فقر توسعه صادرات و وزارت جهاد کشاورزی و بهداشت و درمان بر می گردد».

وی می افزاید: «این موضوع که سازمان جنگل ها می تواند جلوی صادرات خام را بگیرد، این گونه نیست. ما فقط در این خصوص مجوز می دهیم که بهره برداری اصولی بوده است و دامدارانی که برداشت می کنند، موظف اند تضمین کنند این محصول از بین نرود. در واقع منابع طبیعی نظارت بر تولید و کاشت را به عهده دارد و ما تایید می کنیم این محصول تحت نظارت ما انجام شده یا خیر. بنابراین اگر تحت نظارت ما نباشد، قاچاق محسوب می شود. ما در استان برای صادرات ورود نمی کنیم. خود دفتر توسعه وزارت کشاورزی مجوز صادرات برای بازرگان صادر می کند». شکاری درباره میزان قاچاق این محصول در داخل استان بیان می کند: «از آن جا که کنترل ما زیاد

پیگیری این موضوع که برای فراوری این محصول استانی بالاخره کدام سازمان باید پاسخ گو باشد به گفت و گو با مسئولان مربوط پرداختیم که در نتیجه آن هر یک توپ را به زمین دیگری انداختند و این ابهام که در داخل استان کدام نهاد دولتی باید برای فراوری این محصول اقدام کند، همچنان پابرجاست.

● در داخل هیچ دستگاهی متقاضی فراوری آنگوزه نیست

معاون فنی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری استان درباره صادرات این محصول می گوید: «این محصول به نقاط مختلف صادر می شود قبلا آنگوزه به کشور های اروپایی هم صادر و در جواهر سازی به عنوان چسب برای سنگ های قیمتی مانند الماس استفاده می شده، اما عمده صادرات آن به هند است. در واقع از زمان هخامنشیان این محصول به هند صادر می شده است در هند هم فراوری خاصی روی آن انجام نمی شود بلکه بیشتر با دیگر گیاهان مخلوط و به عنوان ادویه مصرف می شود. هند برای جلوگیری از تقلب بحث خرید خام این محصول را مد نظر دارد. البته هم اکنون به دلیل این که وضعیت گمرکی افغانستان راحت تر است، تاجران افغانستانی این محصول را بهتر خریداری می کنند». وی تصریح می کند: «سازمان جنگل ها بارها در رسانه ها و انجمن ها درخواست کرده و بارها خود استان مستقیم وارد شده است و از خارج از کشور کارشناس خواستیم که فراوری محصول در ایران اتفاق بیفتد، اما چون مطالبه گری برای این کار در ایران نیست، صادر می شود. مصرف آن در ایران در حد استفاده برای درمان نفخ و دل درد است که عملی ها استفاده می کنند. من هنوز ندیدم سازمانی درخواست فراوری این محصول را ابدهد.

گزارش

بهاره موفقعی

آنگوزه گیاهی ارزشمند و کمیاب با قدمت هزار ساله است که خواص دارویی فراوانی دارد. این گیاه علاوه بر کاربرد دارویی در خارج از کشور در صنعت عطرسازی و جواهرسازی (برای چسباندن سنگ های گران قیمت چون الماس روی جواهرات) هم کاربرد دارد و به عنوان ادویه در غذاها نیز مورد استفاده قرار می گیرد. این گیاه کمیاب تنها در نقاط معدودی از جهان از جمله ایران رشد می کند. استان خراسان رضوی یکی از نقاط کشور است که پر خوردار از این ثروت طبیعی است؛ آن هم مرغوب ترین و پر طرفدار ترین نوع آنگوزه، یعنی آنگوزه شیرین. همین موضوع منجر به ارزش اقتصادی این گیاه شده است به طوری که هر کیلوگرم از شیرابه این گیاه بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان ارزش اقتصادی دارد. بیش از ۹۰ درصد ماده خام این گیاه به خارج از کشور صادر می شود، آن هم به صورت فله و بدون آن که نشانی از صادرات ایران بر آن درج شده باشد. بیشترین آنگوزه ایران با واسطه دلالتان افغانستانی به هندوستان صادر می شود. هند و دیگر کشورهای خارجی نیز این محصول خطه خراسان را پس از فراوری به نام خود به دیگر نقاط جهان صادر می کنند. محصولی که رنج برداشت آن را از تیر تا مهر دامداران و کشاورزان استان به دوش می کشند و سود عظیم اش نصیب سوداگران خارجی می شود. آن هم به دلیل قصور دستگاه های متولی که برنامه ریزی و اقدام مناسبی برای فراوری این محصول در داخل انجام نداده اند به طوری که بنا به اظهارات معاون فنی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری استان بستر فراوری این محصول در داخل فراهم نیست و هنوز هیچ دستگاه و سازمانی برای فراوری آن درخواست نکرده است.

پیرو پیگیری ممنوعیت جلوگیری از صادرات خام این محصول به منظور فراوری آن در داخل، مسئولان سازمان منابع طبیعی استان اظهار می کنند که نظارت بر صادرات این محصول به عهده منابع طبیعی نیست و تنها نظارت بر تولید و کاشت آن را به عهده دارند. چندی پیش نیز مدیر کل دفتر امور مراعات سازمان جنگل های کشور در این باره نیز اظهار کرده بود: «این بهره برداری چه در داخل به فروش برسد و چه به خارج صادر شود از لحاظ قانونی به منابع طبیعی ارتباط ندارد و برای جلوگیری از خام فروشی باید دستگاهی مثل وزارت صمت، وزارت بهداشت و درمان و سرمایه گذار و... وارد عمل شود و فراوری کند و در این خصوص در صورت نیاز مصرف داخلی جهت فراوری، دفتر توسعه صادرات وزارت جهاد کشاورزی باید جلوی صادرات را بگیرد و صدور محصول مورد نیاز داخلی را ممنوع اعلام کند و به مصرف داخلی برساند». در خصوص